

market monitor

Focus op de staal- en metaalindustrie
prestaties en vooruitzichten

Disclaimer

Dit rapport wordt louter ter informatie verstrekt en is niet bedoeld als enige aanbeveling aan de lezer(s) met betrekking tot een specifieke transactie, investering of strategie. Lezers zijn zelf verantwoordelijk voor het nemen van commerciële en andere beslissingen omtrent de verstrekte informatie. Hoewel Atradius al het noodzakelijke heeft gedaan om te verzekeren dat de informatie in dit rapport verkregen is van betrouwbare bronnen, kan Atradius niet verantwoordelijk gesteld worden voor fouten of omissies, of voor de resultaten verkregen door gebruik van deze informatie. Alle informatie in dit rapport wordt gegeven 'zoals ze is', zonder garantie op volledigheid, accuraatheid, tijdsgebondenheid, of op de resultaten verkregen door gebruik van het rapport, en zonder garantie van enige soort, uitdrukkelijk of geïmpliceerd. In geen geval zal Atradius, haar gerelateerde partners of corporaties, of de partners, agenten of werknemers hiervan verantwoordelijk gesteld kunnen worden voor enige genomen beslissing of actie die zij zouden nemen op basis van de in dit rapport verstrekte informatie om het even welke schade het betreft, zelfs wanneer vooraf geïnformeerd over de mogelijke negatieve gevolgen.

In deze uitgave...

Inleiding	Moeilijkere tijden in het vooruitzicht	4
Volledige rapporten		
Duitsland	Daling van de staalprijsen is een groot probleem	5
India	Staalverbruik zal naar verwachting verder toenemen	7
Italië	Nog geen grote opleving in 2015	9
Polen	Opleving dankzij het herstel van de bouwsector	11
Verenigd Koninkrijk	Groeivertraging van de bouw en overcapaciteit hebben gevolgen voor de sector	13
Marktprestaties in een oogopslag		
Mexico	Staalverbruik trekt weer aan	15
Turkije	Sector gaat gebukt onder grote voorraden	16
Verenigde Staten	Toegenomen import tast marges van bedrijven aan	17
Marktprestaties in een flits		
	België, Canada, Nederland	18
Overzichtstabel	Overzicht van de prestaties per sector en per land	20
Sectorprestaties	Veranderingen sinds juli 2015	22

Op de volgende pagina's geven we aan de hand van de volgende weersymbolen de algemene economische vooruitzichten per sector weer:

Uitstekend

Goed

Redelijk

Matig

Slecht

Moeilijkere tijden in het vooruitzicht

De World Steel Association (WSA) voorspelt dat het schijnbare staalverbruik dit jaar met slechts 0,5% zal toenemen, na een zwakke groei van 0,6% in 2014. De belangrijkste reden hiervoor is de economische vertraging in China, 's werelds grootste producent en verbruiker van staal, waar het staalverbruik in 2015 en 2016 vermoedelijk verder zal afnemen. Tegelijkertijd exporteren Chinese staalbedrijven steeds meer staal, wat leidt tot prijsdalingen en lagere inkomsten voor veel staalbedrijven wereldwijd.

Overcapaciteit is een steeds groter probleem voor veel staalproducenten en -handelaren in de markten die in deze editie van de Market Monitor aan bod komen. Ondanks de lagere ijzererts-prijzen hebben bedrijven te maken met een sterk concurrerende mondiale omgeving waarin de aanhoudende druk op staalprijzen de winstgevendheid van bedrijven hindert en de marges aantast. Tegelijkertijd wordt de Europese staalindustrie geconfronteerd met strengere milieunormen die door de Europese Unie worden opgelegd, terwijl staalfabrieken in Noord-Amerika te lijden hebben onder de sterk afgenomen investeringen van de energiesector als gevolg van de lagere olieprijs.

Duitsland

- Daling van de staalprijsen is een groot probleem
- Toenemende concurrentie uit China
- Facturen worden na 30 tot 45 dagen betaald

Overzicht

Beoordeling kredietrisico	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Trend in wanbetaling over de afgelopen 6 maanden			✓		
Ontwikkeling van wanbetaling in de komende 6 maanden			✓		
Trend in insolventies over de afgelopen 6 maanden			✓		
Ontwikkeling van insolventies in de komende 6 maanden			✓		
Financieringscondities	zeer hoog	hoog	gemiddeld	laag	zeer laag
Afhankelijkheid van bankfinanciering			✓		
Algehele schuldenlast van de sector			✓		
Bereidheid van banken om krediet te verlenen aan de sector			✓		
Bedrijfsklimaat	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Winstmarges: algemene trend over de afgelopen 12 maanden				✓	
Situatie algemene vraag (verkoop)			✓		

Bron: Atradius

De Duitse staal- en metaalindustrie (met als belangrijkste subsectoren metaalverwerking, groothandel in metalen en ertsen, ijzer en staal) is sterk afhankelijk van de algemene economische ontwikkeling in Duitsland, met name van de prestaties van de bouwsector en exportgerichte sectoren zoals 'mechanical engineering' en autoproductie.

In 2014 produceerde Duitsland 42,9 miljoen ton ruwstaal, wat min of meer overeenkomt met de productie in 2013. Volgens de Duitse staalfederatie steeg de Duitse staalproductie in de periode januari-juni 2015 met 1,5% j-o-j, en stegen de orders in het eerste kwartaal van 2015. De orderinkomsten en orderportefeuille worden echter grotendeels bepaald door orders uit het buitenland. De inkomsten uit binnenlandse orders liepen met 3,8% terug en de portefeuille van binnenlandse orders kromp met 5,3%. Verwacht wordt dat het schijnbare staalverbruik dit jaar met 2,1% zal groeien. Ondanks de toename van de orders en productie worden de Duitse staalproducenten en -distributeurs

met een aantal structurele problemen geconfronteerd. In 2014 daalden de staalprijsen met 10% en ook dit jaar liepen ze verder terug. Dit was voornamelijk het gevolg van de aanhoudend grote overcapaciteit van de wereldwijde staalsector (vooral in China) in combinatie met de groeiende importdruk van buitenlandse concurrenten. Deze factoren hebben een negatief effect op de omzet van staalbedrijven. In veel gevallen zijn producenten niet in staat om de gestegen productiekosten door te berekenen. De marges blijven onder druk en de nettowinsten zijn gedaald omdat de invoer uit China en India negatieve gevolgen had voor de Europese staalindustrie (de Chinese staalexport steeg in de eerste helft van 2015 met 28% j-o-j).

Bovendien heeft de Duitse staal- en metaalindustrie zwaar te lijden onder de hoge energiekosten. Verwacht wordt dat de beslissing om te stoppen met kernenergie voor de hele sector jaarlijks 1 tot 1,5 miljard euro extra kosten met zich meebrengt.

Duitsland: metaalindustrie

	2014	2015f	2016f
Bbp-groei (%)	1,6	1,7	2,1
Groei van de toegevoegde waarde van de sector (%)	2,2	-0,4	0,6
Aandeel van de sector in de nationale economie (%)	0,8		
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 3 jaar (%)	0,0		
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 5 jaar (%)	-0,7		
Exportgerichtheid	hoog		
Concurrentie	sterk		

Bronnen: IHS, Atradius

Hoewel de winstmarges krimpen, is de algemene eigenvermogens- en liquiditeitspositie van Duitse staalbedrijven beter dan het gemiddelde in de maakindustrie. Dit geldt echter niet voor kleine groothandelaren zonder prefab- en/of staalserviceactiviteiten.

Toch blijft de Duitse staalsector veerkrachtig. Bovendien heeft de sector een concurrentievoordeel met zijn technologische voorsprong en zijn vele hoogtechnologische producten. Zoals in 2014 hebben we de afgelopen paar maanden geen verandering gezien in het betalingsgedrag van bedrijven in de staal- en metaalsector, waar facturen na gemiddeld 30 tot 45 dagen worden betaald. Het aantal meldingen van niet-betaling die we de afgelopen zes maanden hebben ontvangen is stabiel en voor de rest van dit jaar verwachten we geen toename van de betalingsachterstanden. In de eerste helft van 2015 daalde het aantal dagen betalingsachterstand ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. We verwachten ook dat de insolventiecijfers in de staalindustrie op korte tot middellange termijn zullen stabiliseren of licht zullen dalen (met ongeveer 4% j-o-j in 2015), in lijn met de algemene trend van Duitse bedrijfsinsolventiecijfers.

De segmenten staal-/metaalhandel en productie van buizen hebben het moeilijker dan andere subsectoren. Vooral kleine staal-/metaalhandelaren zonder extra activiteiten zoals prefab en met weinig eigen vermogen hebben het moeilijk als gevolg van de sterke concurrentie en lage marges. Vroeg of laat zullen

er marktcorrecties moeten plaatsvinden. Hetzelfde geldt voor het buizensegment, dat kampt met overcapaciteit en sterke internationale concurrentie (met name uit Italië). De marges zijn erg zwak en sommige bedrijven aanvaarden zelfs verliezen om orders binnen te halen. De sector lijdt onder het feit dat veel olie- en gaswinningsprojecten evenals pijpleidingprojecten uitgesteld of opgeschort zijn als gevolg van de lagere olieprijsen.

De vraag van onze klanten naar goedkeuring op te verlenen kredieten in deze sector staat al een paar jaar op een hoog niveau. Over het algemeen blijft ons acceptatiebeleid vrij soepel. We baseren onze kredietlimietbeslissingen vooral op recente financiële informatie (balansen, tussentijdse cijfers, bankstatus, betalingsvoorwaarden, duur van het contract, ordervolume en betalingsgedrag).

We blijven echter voorzichtiger met staalbedrijven die aan de auto-industrie leveren, aangezien deze subsector van oudsher zeer concurrerend is en – gepositioneerd tussen staalproducenten en afnemers in de auto-industrie – wordt geconfronteerd met een aanzienlijke druk op de betalingstermijnen en marges. Hetzelfde geldt voor producenten en verwerkers van non-ferrometaal, die te maken hebben met een volatiele prijsontwikkeling en te grote voorraden. Daarnaast hanteren we een restrictiever acceptatiebeleid ten aanzien van kleinere staalhandelaren en buizenfabrikanten gezien de aanhoudende problemen in die segmenten.

Duitse staal- en metaalsector

Sterke Punten

Breed scala van afnemende sectoren en exportbestemmingen

Nicheproducten en producten van hoge kwaliteit

Hoog technologisch niveau in vergelijking met concurrenten

Zwakke Punten

Hoge energiekosten

Felle concurrentie, die nog versterkt wordt door de import vanuit China

Sterke afhankelijkheid van grondstoffen

Toenemende overcapaciteit met druk op de marges

Bron: Atradius

India

- Staalverbruik zal naar verwachting verder toenemen
- Lokale producenten lijden onder de groeiende import van staal
- Facturen worden na gemiddeld 60 tot 90 dagen betaald

Overzicht

Beoordeling kredietrisico	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Trend in wanbetaling over de afgelopen 6 maanden			✓		
Ontwikkeling van wanbetaling in de komende 6 maanden			✓		
Trend in insolventies over de afgelopen 6 maanden			✓		
Ontwikkeling van insolventies in de komende 6 maanden			✓		
Financieringscondities	zeer hoog	hoog	gemiddeld	laag	zeer laag
Afhankelijkheid van bankfinanciering		✓			
Algehele schuldenlast van de sector		✓			
Bereidheid van banken om krediet te verlenen aan de sector			✓		
Bedrijfsklimaat	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Winstmarges: algemene trend over de afgelopen 12 maanden				✓	
Situatie algemene vraag (verkoop)			✓		

Bron: Atradius

Volgens het 'Joint Plant Committee' (opgericht door het Indiase ministerie van staal) steeg de Indiase staalproductie in het boekjaar 2013-14 (in India loopt het boekjaar van 1 april tot en met 31 maart) met 7,9% j-o-j tot 88,12 miljoen ton. De geïntegreerde staalfabrieken (SAIL, RINL, TSL, Essar Steel, JSW Steel en JSPL) produceerden samen 45,3 miljoen ton in het boekjaar 2014-15 (+2,4%), terwijl andere producenten goed waren voor 42,8 miljoen ton (+14,3%). Het reële verbruik van staal steeg met 3,1% tot 76,3 miljoen ton. Ondanks de toename van de staalproductie steeg de import met 71% tot een recordhoogte van 9,32 miljoen ton, waarmee India een netto-importeur van totaal afgewerkt staal werd.

India's import van staal bleef in het tweede kwartaal van 2015 stijgen (met meer dan 53%) – een indicatie dat de druk van goedkope inkomende transporten, vooral uit China, Japan en Zuid-Korea, op binnenlandse producenten aanhoudt. Dit heeft de bezettingsgraad van de binnenlandse producenten doen da-

len tot ongeveer 80% en heeft het marktaandeel van gevestigde Indiase bedrijven aangetast. Hierdoor zijn de balansen van honderden Indiase staalbedrijven onder druk komen te staan. Om de stijgende import af te remmen, verhoogde de Indiase regering in juni 2015 de basisdouanerechten op bepaalde lang- en platstaalproducten met 2,5% tot respectievelijk 7,5% en 10%. Daarnaast werden antidumpingrechten van maximaal USD 316 per ton opgelegd op de invoer van bepaalde staalproducten uit bepaalde landen, waaronder China.

De internationale ijzerertsprizen zijn sterk gedaald, voornamelijk als gevolg van de zwakkere vraag uit China en de capaciteitsuitbreidingen door grote wereldwijde mijnbouwbedrijven in het verleden. Toch zijn de binnenlandse ijzerertsprizen in India stabiel gebleven door de aanhoudende tekorten in het land ondanks de opheffing van mijnverboden in Karnataka en Goa. Grote Indiase staalspelers zullen ijzererts blijven importeren, gezien de sterke daling van de internationale prijzen en de schaalvoordelen

India: metaalindustrie

	2014	2015f	2016f
Bbp-groei (%)	7,4	7,6	8,1
Groei van de toegevoegde waarde van de sector (%)	10,1	8,1	7,4

Aandeel van de sector in de nationale economie (%)

1,8

Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 3 jaar (%)

6,4

Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 5 jaar (%)

7,9

Exportgerichtheid

gemiddeld

Concurrentie

sterk

Bronnen: IHS, Atradius

in verband met bulkimport. Kleinere spelers zouden het moeilijker kunnen krijgen om te importeren, wat op korte termijn verdere gevolgen zal hebben voor hun bezettingsgraad.

De problemen om gronden te verwerven voor het opzetten van projecten in onbebouwde gebieden, vertragingen bij de aflevering van milieuvergunningen voor mijnbouwactiviteiten, logistieke ondersteuning en externe financiering tegen concurrerende voorwaarden blijven belangrijke uitdagingen voor de Indiase staal- en metaalindustrie. Enkele van de 10 grootste private staalproducerende bedrijven kampen met ernstige problemen omdat de uitvoering van hun projecten vertraging oploopt door problemen met de verwerving van gronden en het verkrijgen van milieuvergunningen.

Verwacht wordt dat India's staalverbruik in het boekjaar 2015/2016 met 7% zal toenemen als gevolg van de stijgende economische groei. Tegelijkertijd zal het aanbod van staal met naar schatting 10% toenemen, wat betekent dat de bezettingsgraad tot onder 78% kan zakken. Wat de problemen van de binnenlandse staalindustrie nog erger maakt, is de verwachting dat de snelle groei van de staalimport volgend jaar zal doorzetten, ondanks de maatregelen die de regering heeft genomen.

De Indiase regering is van plan om tegen 2025 een jaarlijkse staalproductie van 300 miljoen ton te bereiken. Om dit doel te verwezenlijken, heeft Delhi samen met de sector de Steel Research & Technology Mission of India (SRTMI) opgezet om gezamenlijke onderzoeksprogramma's te bevorderen en het concurrentievermogen, de kwaliteit, de R&D-activiteiten en de productiecapaciteiten te verbeteren. SRTMI wordt gepromoot als bijdrage van de staalindustrie aan het initiatief 'Make in India'.

In de Indiase staal- en metaalindustrie duurt het net als vorig jaar gemiddeld 60 tot 90 dagen om facturen betaald te krijgen. De laatste drie jaar hebben we maar een paar kredietverzekeringsclaims ontvangen. Op basis van onze ervaring tot nu toe voorzien we geen belangrijke verandering in ons acceptatiebeleid, aangezien we geen grote toename van de betalingsachterstanden of het aantal insolventies verwachten. Toch hanteren we een voorzichtig acceptatiebeleid ten aanzien van deze sector. Om kredietlimietaanvragen nauwkeurig te kunnen beoordelen, vragen we altijd up-to-date financiële informatie en, nog belangrijker, informatie over recente handelservaringen met afnemers. Zo kunnen we de actuele situatie inschatten en veranderingen in het betalingsgedrag op de voet volgen. We beoordelen ook de sterkte van de klant-afnemerrelatie.

Indiase staal- en metaalsector

Sterke Punten

Hogere investeringen in infrastructuur verwacht

Tempo van de verstedelijking en industrialisatie versnelt

Relatief lage kapitaal- en arbeidskosten

Zwakke Punten

Goedkopere invoer uit China en andere landen

Wettelijke obstakels vormen een belemmering voor ijzerertsminen

Moeilijk om gronden te verwerven en milieuvergunningen te verkrijgen

Beperkingen van de infrastructuur

Bron: Atradius

Italië

- Nog geen grote opleving in 2015
- Fusies en integraties moeten de sector helpen
- Facturen worden na gemiddeld 90 dagen betaald

Overzicht

Beoordeling kredietrisico	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Trend in wanbetaling over de afgelopen 6 maanden		✓			
Ontwikkeling van wanbetaling in de komende 6 maanden			✓		
Trend in insolventies over de afgelopen 6 maanden		✓			
Ontwikkeling van insolventies in de komende 6 maanden			✓		
Financieringscondities	zeer hoog	hoog	gemiddeld	laag	zeer laag
Afhankelijkheid van bankfinanciering		✓			
Algehele schuldenlast van de sector		✓			
Bereidheid van banken om krediet te verlenen aan de sector				✓	
Bedrijfsklimaat	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Winstmarges: algemene trend over de afgelopen 12 maanden			✓		
Situatie algemene vraag (verkoop)			✓		

Bron: Atradius

De metaalindustrie en in het bijzonder de staalindustrie zijn van groot belang voor de Italiaanse economie: met een geschatte omzet van EUR 34 miljard zijn ze goed voor ongeveer 2% van het bbp. De staalsector werd in 2012 en 2013 geconfronteerd met enorme dalingen van de productie en het verbruik – een negatieve trend die in 2014 aanhield. Volgens Federacciai, de Federatie van Italiaanse staalbedrijven, kromp de binnenlandse productie in 2014 met 1,6%. Deze trend zette in de eerste helft van 2015 door en trof zowel plat- als langstaalproducten. De nog steeds zwakke binnenlandse vraag naar staal raakt alle bedrijven langs de waardeketen, van staalfabrieken tot servicecentra en groot-handels.

Ilva, de grootste van de twee staalfabrieken die met traditionele hoogovens werken en tevens de grootste in Europa in termen van productiecapaciteit, is goed voor een derde van de Italiaanse staalproductie. Ilva werd er in 2013 van beschuldigd toxische emissies te hebben laten ontsnappen en werd sindsdien geleid

door een regeringscommissaris. In januari 2015 nam de Italiaanse overheid de volledige controle over de staalfabriek, die nu ver onder volle capaciteit werkt. Lucchini – Italië's op een na grootste staalproducent die in 2012 insolvent werd verklaard en onder buitengewoon beheer werd geplaatst – is verkocht aan het Algerijnse conglomeraat Cevital. Verwacht wordt dat de productie in de fabriek van Lucchini in de komende maanden weer wordt opgestart.

Kleinere fabrieken die met elektrische ovens werken, kampen met lage operationele marges als gevolg van de gestagneerde vraag en de lagere verkoopprijzen. Er wordt echter verwacht dat de schrootprijzen in de komende maanden blijven dalen als gevolg van de zwakke vraag, wat de kosten zou verlichten.

Het segment staaldistributie en -servicecentra van de Italiaanse staalindustrie wordt gekenmerkt door een groot aantal relatief kleine ondernemingen. Na twee jaar van fors stijgende insol-

Italië: metaalindustrie

	2014	2015f	2016f
Bbp-groei (%)	-0,4	0,6	0,9
Groei van de toegevoegde waarde van de sector (%)	4,2	-0,3	1,9
Aandeel van de sector in de nationale economie (%)			0,6
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 3 jaar (%)			-4,2
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 5 jaar (%)			6,7
Exportgerichtheid			laag
Concurrentie			sterk

Bronnen: IHS, Atradius

ventie cijfers nadert deze subsector het punt van stabilisatie als gevolg van verticale of horizontale integraties. In het segment platstaalproducten zijn de servicecentra van CLN en ArcelorMittal gefuseerd tot JV ArcelorMittal CLN Distribuzione Italia, dat samen met Ilva, Marcegaglia en Gabrielli meer dan de helft van het volume platstaalproducten in Italië zal beheersen. Daarnaast heeft Feralpi een aandeel van 48% in Presider SpA and Metallurgica Piemontese Lavorazioni verworven. Beide bedrijven leveren en installeren stalen steigers voor gewapend beton en alle aanverwante producten voor de civiele bouw en zijn een voorbeeld van verticale integratie.

De vooruitzichten voor de Italiaanse staalindustrie blijven zwak, ondanks een bescheiden opleving van de economie in 2015. De toekomstige prestaties van de sector zijn sterk verbonden met de toekomst van Ilva, dat veruit de grootste staalproducent is en veel invloed heeft op de prijsstelling op de binnenlandse markt.

Staal- en metaalproducenten hebben met enig succes hun exportactiviteiten proberen uit te breiden om de malaise op de binnenlandse markt te compenseren. De export van langstaalproducten is echter vooral bestemd voor Algerije, dat naar verwachting binnen 4 tot 5 jaar een volwassen markt zal zijn.

Wegens de aanhoudende problemen in deze sector blijft ons acceptatiebeleid over het algemeen voorzichtig. We staan momenteel echter meer open voor nieuwe verzekeringen dan in voorgaande jaren gezien de dalende trend van de kredietverzekeringsclaims. We hanteren nog steeds een restrictiever acceptatiebeleid in het (vooral bouwgerelateerde) segment van langstaalproducten en voor groothandelaren, maar we zijn wel bereid om kredietverzekeringlimieten toe te kennen in het segment 'speciale staalsoorten en mechanica'.

Italiaanse staal- en metaalsector

Flexibele productie

Exportgericht

Consolidatie in bepaalde segmenten

Zwakke binnenlandse vraag

Nog steeds een vrij versnipperde markt

Zeer afhankelijk van de bouwsector

Bron: Atradius

Polen

- Opleving dankzij het herstel van de bouwsector
- Toegenomen buitenlandse concurrentie weegt op de marges
- Nog steeds enkele subsectoren met problemen

Overzicht

Beoordeling kredietrisico	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Trend in wanbetaling over de afgelopen 6 maanden		✓			
Ontwikkeling van wanbetaling in de komende 6 maanden			✓		
Trend in insolventies over de afgelopen 6 maanden			✓		
Ontwikkeling van insolventies in de komende 6 maanden		✓			
Financieringscondities	zeer hoog	hoog	gemiddeld	laag	zeer laag
Afhankelijkheid van bankfinanciering		✓			
Algehele schuldenlast van de sector		✓			
Bereidheid van banken om krediet te verlenen aan de sector			✓		
Bedrijfsklimaat	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Winstmarges: algemene trend over de afgelopen 12 maanden			✓		
Situatie algemene vraag (verkoop)		✓			

Bron: Atradius

Polen is de vierde grootste staalproducent in de EU en de 19e grootste ter wereld. De binnenlandse productie van staal wordt gedomineerd door grote mondiale spelers zoals ArcelorMittal. Langs de waardeketen tussen fabrieken en eindverbruikers van staal (bouwsector, auto-industrie, sector huishoudelijke apparaten) zijn er heel wat gespecialiseerde fabrikanten en distributeurs die staal- en metaalproducten verwerken voor eindgebruik.

De vraag naar producten van de staal- en metaalsector liep twee jaar lang terug, maar de sector is opgeveerd, voornamelijk dankzij het herstel van de bouwactiviteit en de start van veel nieuwbouwprojecten. In het segment woningbouw worden momenteel veel nieuwe flat- en kantoorgebouwen gebouwd.

Tegelijkertijd zijn er grote publieke investeringsprojecten met EU fondsen die van start zijn gegaan of binnenkort van start gaan, voornamelijk om spoorwegen en wegen te verbeteren en om pijpleidingen te renoveren. De vraag naar staal en metaal zal ook

worden ondersteund door een verwachte stijging van de productie van auto's. Zo bouwt Volkswagen (VW) momenteel een nieuwe fabriek in Polen om er de VW Crafter te assembleren.

De binnenlandse productie van staal steeg in 2014 met 8% tot 8,6 miljoen ton, terwijl het verbruik van staal met 17% steeg tot 12,2 miljoen ton. In de eerste helft van 2015 produceerden Poolse staalfabrieken 4,9 miljoen ton staal, 17% meer dan in dezelfde periode vorig jaar.

De concurrentie op de Poolse markt is hevig, vooral in het segment staal- en metaaldistributie. Dit is het gevolg van de toegenomen invoer uit Oost-Europa en Azië, die de winstmarges van Poolse bedrijven kunnen doen dalen. De kosten om aan de hoge Europese milieunormen te voldoen, zadelen Poolse producenten op met een concurrentienadeel ten opzichte van niet-EU-producenten. Anderzijds genieten Poolse staal- en metaalbedrijven een voorkeursbehandeling: voor pijpleidingoffertes geldt bijvoor-

Polen: metaalindustrie

	2014	2015f	2016f
Bbp-groei (%)	3,4	3,5	3,8
Groei van de toegevoegde waarde van de sector (%)	6,5	11,4	5,6
Aandeel van de sector in de nationale economie (%)	0,6		
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 3 jaar (%)	0,5		
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 5 jaar (%)	5,6		
Exportgerichtheid	laag		
Concurrentie	sterk		

Bronnen: IHS, Atradius

beeld vaak de voorwaarde dat minimaal 50% van de gebruikte materialen (buizen) in de EU moet zijn geproduceerd. Ook heeft de Poolse regering lagere elektriciteitsheffingen aangekondigd voor sectoren met een hoog stroomverbruik, waaronder de staalsector.

De toegang van Poolse staal- en metaalbedrijven tot bankkredieten blijft enigszins beperkt, al zien we de laatste tijd een verbetering. Er zijn nog steeds veel gevallen van betalingsachterstand in de sector, maar het aantal gevallen van niet-betaling zal naar verwachting niet toenemen in de komende maanden. Tegelijk wordt verwacht dat de insolventiecijfers zullen dalen dankzij het gunstigere ondernemingsklimaat. De zwakkere spelers hebben de sector in de afgelopen crisisjaren verlaten en het ziet ernaar uit dat de overgebleven bedrijven financieel veerkrachtiger zijn.

In voorgaande jaren hanteerden we over het algemeen een restrictief acceptatiebeleid, maar sinds de eerste helft van 2014 zijn we deels soepeler gezien de opleving van de staal- en metaalsector. Toch zijn we nog steeds voorzichtig. We blijven restrictiever ten aanzien van staal- en metaalbedrijven die meedingen naar spoorwegoffertes (wegens betalingsachterstanden) of die leveren aan de mijnbouwsector (wegens liquiditeitsproblemen in dit segment). In de subsector staaldiensten is voorzichtigheid geboden aangezien de marges van de bedrijven de afgelopen paar jaar aanzienlijk gekrompen zijn. In het geval van afnemers die nog maar één of twee jaar actief zijn, vragen we doorgaans een garantie van een derde.

Poolse staal- en metaalsector

Sterke Punten

Grote investeringen in infrastructuur

Robuuste economische prestaties in Polen

Zwakke Punten

Zeer afhankelijk van de bouwsector

Sterke concurrentie uit Oost-Europa en Azië

Bron: Atradius

Verenigd Koninkrijk

- Groeivertraging van de bouw en overcapaciteit hebben gevolgen voor de sector
- Facturen worden na gemiddeld 60 dagen betaald
- Betere vooruitzichten voor 2016

Overzicht

Beoordeling kredietrisico	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Trend in wanbetaling over de afgelopen 6 maanden			✓		
Ontwikkeling van wanbetaling in de komende 6 maanden			✓		
Trend in insolventies over de afgelopen 6 maanden			✓		
Ontwikkeling van insolventies in de komende 6 maanden			✓		
Financieringscondities	zeer hoog	hoog	gemiddeld	laag	zeer laag
Afhankelijkheid van bankfinanciering	✓				
Algehele schuldenlast van de sector	✓				
Bereidheid van banken om krediet te verlenen aan de sector		✓			
Bedrijfsklimaat	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Winstmarges: algemene trend over de afgelopen 12 maanden				✓	
Situatie algemene vraag (verkoop)				✓	

Bron: Atradius

De Britse staal- en metaalindustrie heeft geprofiteerd van de Britse economische opleving, maar voelt sinds kort de impact van de zwak presterende bouwsector, die een belangrijke staalverbruiker is. Daarnaast blijven de wisselkoersvolatiliteit, de hoge energiekosten, de concurrentie en de lopende bezuinigingsmaatregelen wegen op de prestaties en financiële slagkracht van staal- en metaalbedrijven.

De lagere staalprijzen en de overcapaciteit in de markt (vooral als gevolg van de vertraging van de Chinese economische groei) hebben de inkomsten, marges, winstgevendheid en kasstroom van veel bedrijven aangetast. In een poging de liquiditeitsrisico's te beperken, worden voorraden afgebouwd, worden niet-kernactiva afgestoten en zijn kostenbesparingsprogramma's en waakzame kostenbeheersingsstrategieën geïmplementeerd. De kostenbeheersingsmaatregelen waren tot nu toe de belangrijkste reactie van de sector op de overcapaciteit, maar dit kan slechts

een kortetermijnoplossing blijken te zijn. Het op peil houden van de marges door de kosten te drukken en zich te concentreren op producten in het hogere marktsegment mag niet worden gezien als een ultieme oplossing voor het structurele probleem van overcapaciteit.

Veel bedrijven hebben al geïnvesteerd in nieuwe technologieën, zoals lasersnijden en gedetailleerde integriteitsscanners om concurrentievoordelen te realiseren. In de staal- en metaalindustrie is het vermogen van bedrijven om producten efficiënt te verwerken een belangrijke troef.

De balansen van staal- en metaalbedrijven worden vaak gedomineerd door een combinatie van zowel materiële vaste activa in de vorm van gebouwen en machines als schuldvorderingen op basis waarvan financiering kan worden verkregen. De belangrijkste bron van werkkapitaal financiering binnen de sector blijft 'invoice

Verenigd Koninkrijk: metaalindustrie

	2014	2015f	2016f
Bbp-groei (%)	3,0	2,6	2,6
Groei van de toegevoegde waarde van de sector (%)	0,2	0,7	1,3
Aandeel van de sector in de nationale economie (%)			0,2
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 3 jaar (%)			1,3
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 5 jaar (%)			2,4
Exportgerichtheid			laag
Concurrentie			sterk

Bronnen: IHS, Atradius

discounting' (financiering met onbetaalde verkoopfacturen als onderpand) gezien de aard van de schuldvorderingen. Dit heeft bedrijven in staat gesteld om hun kredieten te verhogen als en wanneer ze groeien. Om de economische groei te ondersteunen, ziet de Britse overheid er nauwlettender op toe dat de Britse banksector voldoende kredieten verstrekt aan bedrijven. Veel staalbedrijven zijn interessante klanten voor de banken gezien het profiel van hun activabasis. De beschikbaarheid van liquiditeit binnen de sector heeft bijgedragen tot een tamelijk gunstige ontwikkeling van de insolventiecijfers.

Na een moeilijke start in 2015 blijven de vooruitzichten voor de Britse staal- en metaalindustrie voor de tweede helft van 2015 volatiel, waarbij de aanhoudende onzekerheid als gevolg van de bezuinigingen in de eurozone en de vertraging van de Chinese groei constante risicofactoren zijn.

Blikken we verder vooruit naar begin 2016, dan is er echter enig optimisme dat de sector het beter zal doen dankzij toenemende volumes. De groei van het segment nieuwbouwwoningen heeft weinig impact op de sector (er is weinig vraag naar staal en metaal in dit segment), maar de verwachte groei van de segmenten utiliteitsbouw en infrastructuur zou de sector ten goede moeten komen. In dit stadium zal toegang tot extra financiering essentieel zijn voor de groei van staal- en metaalbedrijven (vooral voor de servicecentra) om voorraden aan te vullen en aan de verwachte stijging van de vraag te voldoen.

In de Britse staal- en metaalsector worden facturen na gemiddeld 60 dagen betaald. Ondanks de huidige uitdagingen zal de betalingsachterstand naar verwachting niet toenemen. De insolventiecijfers zullen vermoedelijk niet stijgen in 2015, aangezien het volume van het Britse staalverbruik nog steeds toeneemt. Toch is voorzichtigheid geboden gelet op het nog steeds fragiele karakter van de sector, wat kan leiden tot onverwachte faillissementen.

Ons acceptatiebeleid blijft selectief omdat de marktomstandigheden onstabiel zijn en de potentiële volatiliteit van een opleving niet mag worden onderschat. We blijven echter verzekeringen aanbieden als de risico's aanvaardbaar zijn. Hoewel ons acceptatiebeleid grotendeels is gebaseerd op de individuele situatie, hebben we de afgelopen jaren een grondig inzicht verworven in de sector en de heersende problemen. Als zodanig hebben we de relaties met veel van de afnemers in onze portefeuille verder uitgediept. Dit geeft ons toegang tot niet-openbaar beschikbare informatie om actuele verplichtingen te beoordelen en nieuwe kredietlimietaanvragen te overwegen op volledig geïnformeerde basis. De rol van kredietverzekering binnen de sector heeft een lange geschiedenis en aan het belang van kredietverzekering wordt veel waarde toegekend.

Britse staal- en metaalsector

Sterke Punten

Investerings in nieuwe technologieën

Overvloedige toegang tot externe financiering

Zwakke Punten

Dalende winstmarges

Zeer afhankelijk van de bouwsector

Bron: Atradius

Marktprestaties in een oogopslag

Mexico

- **Staalverbruik trekt weer aan dankzij vraag vanuit de auto-industrie**
- **Facturen worden na gemiddeld 90 tot 120 dagen betaald**
- **Wisselkoersvolatiliteit zal naar verwachting betalingsachterstanden veroorzaken**

Mexico's binnenlandse productie van ruwstaal steeg in 2014 met 4,1% j-o-j tot 18,99 miljoen ton, terwijl het schijnbare staalverbruik met 12,2% toenam. De invoer van staal groeide met 19,5% tot 12,4 miljoen ton en kwam voornamelijk uit Japan, Zuid-Korea en China. De staalexport daarentegen kromp met 3,6% tot 5,8 miljoen ton, wat een tekort op de staalhandelsbalans veroorzaakte.

In 2014 en in de eerste helft van 2015 werd de binnenlandse vraag naar staal vooral ondersteund door de sterke groei van de auto-industrie (zowel autofabrikanten als fabrikanten van auto-onderdelen) evenals de sterke prestaties van het segment pijpleidinginstallaties. Dit heeft de zwakkere prestaties van de bouwsector goedge maakt – een sector die in het tweede kwartaal van 2015 een bescheiden herstel liet optekenen, met name in het infrastructuursegment dat profiteerde van hogere overheidsinvesteringen. Deze opleving is bemoedigend maar nog steeds niet geheel bevredigend, aangezien de prestaties van de bouwsector langdurig ondermaats waren.

In de Mexicaanse staal- en metaalindustrie worden facturen na gemiddeld 90 tot 120 dagen betaald. De betalingsachterstanden en insolventiecijfers in deze sector waren de afgelopen zes maanden stabiel. Verwacht wordt echter dat het aantal meldingen van niet-betaling de komende maanden zal toenemen als gevolg van de depreciatie van de peso ten opzichte van de Amerikaanse dollar, waardoor import duurder wordt.

Externe risicofactoren voor de Mexicaanse staalindustrie zijn de volatiliteit van de internationale metaalprijzen, de groeiende onzekerheid over de Chinese economische prestaties en de ontwikkeling van de olieprijs. Plannen van de Mexicaanse overheid om te investeren in projecten die voortvloeien uit de recente energiehervorming en in infrastructuurprojecten kunnen nog worden gewijzigd.

Ons acceptatiebeleid blijft net als in 2014 voorzichtig, aangezien de potentiële wisselkoers- en staalprijsvolatiliteit een ongunstig effect kunnen hebben op de productiekosten. Tegelijkertijd kan de groeiende import negatieve gevolgen hebben voor de binnenlandse productie.

Om een kredietlimietaanvraag met betrekking tot een bedrijf in deze sector nauwkeurig te beoordelen, vragen we momenteel een gecontroleerde jaarrekening voor het jaar 2014. Als die nog niet beschikbaar is, zouden we ons kunnen baseren op 'management accounts' van eind 2014 die door een bestuurder van het bedrijf zijn ondertekend, alsmede de meest actuele financiële informatie. Sommige verzekeringsaanvragen kunnen worden onderbouwd door handelserveringen en/of garanties/promessen (pagarés).

Turkije

- Sector gaat gebukt onder grote voorraden
- Betalingsachterstanden en insolventiecijfers nemen toe
- Ons acceptatiebeleid is voorzichtig

De Turkse productiecapaciteit voor ruwstaal steeg in 2014 met 1,9% j-o-j tot 50,2 miljoen ton, waarmee het land zijn positie als op zeven na grootste producent van ruwstaal ter wereld behield. In het eerste kwartaal van 2015 daalde de productie echter met 8,8%, terwijl het binnenlandse verbruik van ruwstaal met 9% steeg. In 2014 viel het volume van de Turkse staalexport met 5% terug tot 18 miljoen ton.

In 2014 nam de nettorentabiliteit van veel Turkse staalbedrijven verder af doordat de waardevermindering van de Turkse lira tot wisselkoersverliezen leidde. Verwacht wordt dat de winstgevendheid dit jaar verder onder druk komt te staan als gevolg van de aanhoudende valutavolatiliteit en de meer onzekere economische vooruitzichten. Omdat tal van kleinere staalbedrijven hoge bankschulden hebben om hun grote voorraden aan te houden, heeft de huidige economische vertraging liquiditeitsproblemen veroorzaakt in dit segment. De totale schuldenlast van de sector is gemiddeld, maar banken zijn steeds minder bereid om krediet te verstrekken. Vooral kleinere spelers kunnen geen hogere bankleningen krijgen omdat rente- en aflossingsverplichtingen vaak niet worden nagekomen.

In de Turkse staal- en metaalindustrie worden facturen na gemiddeld 60 dagen betaald. Verwacht wordt dat het aantal gevallen van betalingsachterstand de komende maanden verder zal toenemen na de stijging in de eerste helft van 2015.

Verder wordt verwacht dat het aantal insolventies van staalbedrijven de rest van het jaar verder zal stijgen. Daarom hanteren we een voorzichtig acceptatiebeleid ten aanzien van deze sector, vooral in het geval van kleine en middelgrote ondernemingen.

Onze belangrijkste criteria voor de beoordeling van kredietlimietaanvragen zijn de aandeelhoudersstructuur, eigenvermogenspositie en kaspositie. In het geval van nieuwe afnemers kijken we naar elementen in hun betalingsgedrag zoals ongedekte cheques en geprotesteerde facturen. Om echter een maximale dekking te kunnen bieden, nemen we contact op met de afnemers, banken en informatiebureaus voor bijkomende financiële informatie. Onze klanten kunnen in dergelijke gevallen helpen door hun nauwe relaties met afnemers. Als we ons op basis van alle beschikbare informatie toch genoodzaakt zien de dekking te beperken, lichten we onze beslissing uiteraard toe aan onze klant.

Verenigde Staten

- Toegenomen import tast winstmarges van Amerikaanse bedrijven aan
- Betalingsachterstand zal naar verwachting toenemen
- Meer insolventies verwacht in het OCTG-segment

De omzet van de Amerikaanse staal- en metaalsector wordt momenteel negatief beïnvloed door de lagere kosten van geïmporteerd staal en de afnemende vraag vanuit de bouwsector en de olie- en gasindustrie, die lijdt onder de daling van de olieprijs. Dat laatste treft vooral het OCTG-segment (buismateriaal voor de aardolie-industrie).

De winstmarges van staal- en metaalbedrijven zijn de afgelopen 12 maanden gekrompen als gevolg van de negatieve impact van lagere importprijzen op de sector. Verwacht wordt dat deze trend zal doorzetten tot eind 2015. Sommige bedrijven zitten met voorraden die zijn aangelegd tegen een hogere prijs dan die waarvoor ze op de markt kunnen worden verkocht. De concurrentie neemt toe naarmate bedrijven hun verkoopgebied proberen uit te breiden (van lokaal naar regionaal, en van regionaal naar nationaal) op zoek naar nieuwe klanten en in de hoop hun omzet en winst te verhogen.

De financieringsbehoefte en schuldgraad zijn over het algemeen hoog in deze sector. De banken zijn doorgaans niet gekant tegen de verstrekking van kredieten, maar verlangen nu meer zekerheden voor hun schuldstructuur of beperken 'asset based lending'-overeenkomsten tot een lagere leenbasis. Staal- en metaalbedrijven moeten financieel zeer levensvatbaar zijn om preferente kredietvoorwaarden en rentevoeten te krijgen.

We zien de metaalservicecentra nog steeds als de uiteindelijke beheerders van de sector. In de vroege jaren 2000 werden veel van deze bedrijven hard getroffen door overbevoorrading en boekten ze jarenlang minimale winsten of zelfs verliezen. Tegenwoordig beperken ze zich gewoonlijk tot een voorraad voor 60

tot 90 dagen en plaatsen vele hun orders op 'just in time'-basis om hun overheadkosten zo laag mogelijk te houden. Het stelt hen ook in staat om hun eindmarktprijzen beter af te stemmen op hun aankoopkosten, wat voor stabielere financiële resultaten zorgt. De afgelopen paar jaar bleven de winstmarges van deze bedrijven doorgaans stabiel tussen de 3-5%. We verwachten dat deze trend zal aanhouden, behalve voor bedrijven die getroffen zijn door de recessie in de sector olie- en gasexploratie.

Facturen aan binnenlandse klanten worden na gemiddeld 30 tot 45 dagen betaald, facturen aan buitenlandse klanten na gemiddeld 60 tot 90 dagen. Het aantal gevallen van betalingsachterstand en wanbetaling is toegenomen en zal naar verwachting verder stijgen, aangezien eindafnemers hun cashflow hebben zien afnemen als gevolg van de lagere groei, met name in de OCTG-sector en de bouwsector. De insolventiecijfers zijn gestegen in het OCTG-gerelateerde segment en zullen dit jaar vermoedelijk met nog eens 10-15% stijgen.

Voorlopig blijft ons acceptatiebeleid neutraal. Wel hebben we uitgebreide informatie over een afnemer (bedrijfs- en betalingshistorie) en financiële informatie nodig. Wat subsectoren betreft, hanteren we momenteel een restrictief acceptatiebeleid ten aanzien van het OCTG-segment. Hetzelfde geldt voor het aluminium- en kopergerelateerde segment, waar de hoge prijsvolatiliteit negatieve gevolgen heeft gehad voor het vermogen van producenten/leveranciers om hun productiekosten door te berekenen aan eindafnemers.

Marktprestaties in een flits

België

- In 2014 werden Belgische staal- en metaalbedrijven geconfronteerd met een daling van de orders vanuit hun belangrijkste afnemende sectoren: de bouwsector en de automobiellindustrie. De leveringen nemen sinds begin 2015 weer toe, maar dit herstel wordt tenietgedaan door de lagere verkoopprijzen. Gelukkig wordt de sector geholpen door de lagere grondstofprijzen.
- De structurele overcapaciteit in de sector woog op de winstmarges van bedrijven in 2014 en deze negatieve trend zal naar verwachting doorzetten in 2015.
- In de staal- en metaalsector worden facturen na gemiddeld 90 dagen betaald. In de tweede helft van 2014 nam het aantal gevallen van betalingsachterstand en niet-betaling toe. Voor de komende maanden wordt een verdere stijging verwacht, aangezien de economische omstandigheden voor de automobiellindustrie en de bouwsector als de belangrijkste afnemers van staal- en metaalproducten vermoedelijk minder gunstig blijven.
- De afgelopen paar maanden hebben we de insolventiecijfers zien stijgen, vooral in de subsector metaalproductie. Verwacht wordt echter dat het aantal faillissementen van staal- en metaalbedrijven in de tweede helft van 2015 zal afvlakken.
- Ons acceptatiebeleid ten aanzien van staal- en metaalbedrijven blijft over het algemeen neutraal. Wel zijn we voorzichtiger geworden met betrekking tot het segment metaalproductie en nemen we de afnemers in deze subsector nauwer onder de loep. Zelfs gevestigde metaalproducenten zijn of worden geconfronteerd met problemen als gevolg van de beperkte orders.

Canada

- In 2014 groeide de productie van de Canadese staal- en metaalsector met 5,5% tot CAD 47,1 miljard. Eind 2014 en in de eerste helft van 2015 vertraagde de groei, vooral door de verminderde vraag vanuit de energiesector. Dit heeft geleid tot een groeiende overcapaciteit, dalende verkoopprijzen en krimpende winstmarges. De lagere Canadese dollar heeft meer mogelijkheden voor de export van staal gecreëerd, maar de wereldwijde overcapaciteit heeft dit opwaartse potentieel voor Canadese bedrijven beperkt.
- De concurrentie in de sector is hevig en er ontstaan prijzenoorlogen nu de sector kampt met overcapaciteit en een zwakkere vraag. Dit zal uiteindelijk resulteren in een verminderde financiële flexibiliteit, met name bij kleinere en middelgrote spelers.
- In de sector worden facturen na gemiddeld 90 dagen betaald. Het aantal gevallen van betalingsachterstand neemt sinds eind 2014 toe en zal de komende maanden vermoedelijk verder stijgen, vooral in het segment dat levert aan de energie- en mijnbouwsector. Als gevolg van de overcapaciteit worden veel bedrijven geconfronteerd met te grote voorraden, wat funest is voor hun 'cash conversion cycle'.
- Over het algemeen blijft ons risicoacceptatiebeleid ten aanzien van de staal- en metaalsector neutraal. We zijn wel restrictief geworden ten aanzien van het segment dat levert aan de energiesector en de mijnbouwsector gezien de aanhoudende problemen in die sectoren.

Nederland

- De Nederlandse staal- en metaalsector is sterk afhankelijk van de binnenlandse economische ontwikkeling, en dan vooral de prestaties van de bouwsector. De sector profiteert sinds 2014 dan ook van de economische opleving in Nederland. Zowel de omzetten als de investeringen zijn gestegen en zullen naar verwachting verder stijgen in 2015. De productie groeide met 1,8% in 2014.
- De winsten van staal- en metaalbedrijven zijn vorig jaar gestegen en zullen dit jaar naar verwachting afvlakken. De concurrentie blijft echter fel en veel bedrijven zitten nog steeds met grote voorraden, die ze met langlopende schulden financieren. Bestaande bankfaciliteiten worden meestal verlengd, maar sommige staal-/metaalbedrijven hebben nog steeds moeite om nieuwe leningen te verkrijgen.
- Het betalingsgedrag is tamelijk stabiel en verwacht wordt dat het aantal meldingen van niet-betaling dit jaar verder zal afnemen dankzij het economisch herstel. Met gemiddeld 90 dagen zijn de betalingstermijnen echter vrij lang in vergelijking met andere sectoren.
- De insolventiecijfers zijn in 2014 gedaald en zullen naar verwachting afvlakken in 2015. Het aantal insolventies in dit segment ligt vrij laag.
- Op basis van het economische herstel en de betere prestaties van de sector hebben we ons acceptatiebeleid in de loop van 2014 versoepeld. We blijven afnemers echter nauwlettend volgen, wat nog steeds nodig is gezien het zeer concurrerende ondernemingsklimaat. Dat laatste kan ertoe leiden dat sommige staal-/metaalbedrijven hun marges zullen zien krimpen of zelfs contracten/orders zullen verliezen.

Vooruitzichten prestaties sectoren per land

September 2015

	Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie / Farmacie	Bouw / Bouw- materialen	Duurzame consumptiegoederen	Electronica / ICT	Financiële diensten
België							
Denemarken							
Duitsland							
Frankrijk							
Hongarije							
Ierland							
Italië							
Nederland							
Oostenrijk							
Polen							
Portugal							
Rusland							
Slowakije							
Spanje							
Tsjechië							
Turkije							
VK							
Zweden							
Zwitserland							
Brazilië							
Canada							
Mexico							
VS							
Australië							
China							
Hong Kong	N/A						
India							
Indonesië							
Japan							
Nieuw-Zeeland							
Singapore							
Taiwan	N/A						
Thailand							
VAE							

INHOUDSOPGAVE

UITGEREIDE RAPPORTEN

MARKTPRESTATIES IN EEN
OOGOPSLAG

MARKTPRESTATIES
IN EEN FLITS

MARKTPRESTATIES
IN EEN FLITS

OVERZICHTSTABEL

SECTORPRESTATIES

Voeding	Machines	Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel

Uitstekend

Goed

Redelijk

Matig

Slecht

Sectorprestaties

Veranderingen sinds juli 2015

Europa

Nederland

Metaal

Verhoogd van matig naar redelijk

Staal

Verhoogd van matig naar redelijk

Zie het artikel op pagina 19.

Turkije

Staal

Verlaagd van goed naar redelijk

Zie het artikel op pagina 16.

Amerikaans continent

Brazilië

Duurzame consumptiegoederen

Verlaagd van redelijk naar matig

Elektronica/ICT

Verlaagd van redelijk naar matig

Metaal

Verlaagd van redelijk naar matig

Staal

Verlaagd van redelijk naar matig

Al deze sectoren hebben te lijden onder de aanhoudende economische recessie in Brazilië en de verslechtering van het Braziliaanse ondernemingsklimaat, waarbij de hoge inflatie, de snelle waardedaling van de Braziliaanse real en het Petrobras-corrup-tieschandaal een belemmerend effect hebben. Dit heeft ertoe geleid dat het aantal gevallen van niet-betaling en wanbetaling in al deze bedrijfstakken is gestegen en de komende maanden naar verwachting verder zal toenemen.

Mexico

Staal

Verlaagd van redelijk naar matig

Zie het artikel op pagina 15.

Hebt u deze Market Monitor met interesse gelezen? Kijkt u dan ook eens op onze website www.atradius.nl. U vindt hier nog meer Atradiuspublicaties die zich richten op de mondiale economie, waaronder diepgaande landenrapporten, advies over creditmanagement en artikelen over actuele busnessttopics.

Actief op Twitter? Volg [@atradiusNL](https://twitter.com/atradiusNL) of zoek op [#marketmonitor](https://twitter.com/hashtag/marketmonitor) om up to date te blijven met de nieuwste versie.

Volg Atradius op Social Media

[@atradiusNL](https://twitter.com/atradiusNL)

[Atradius-
Nederland](https://www.linkedin.com/company/atradius-nederland)

[atradiusNL](https://www.youtube.com/atradiusNL)

Atradius N.V.
David Ricardostraat 1 · 1066 JS Amsterdam
Postbus 8982 · 1006 JD Amsterdam
Nederland
Tel.: 020 553 9111

info@atradius.nl
www.atradius.nl